

Høgskolen i Østfold
Mikroøkonomi med anvendelser (10 studiepoeng) SFB 10816
Vårsemester 2020

Foreleser:

Trond-Arne Borgersen
Kontoradresse: Høgskolen i Østfold, Avd. for Fremmedspråk, Samfunnsfag og Økonomi,
Remmen, 1757 Halden
E-mail: trond.a.borgersen@hiof.no
Tlf - jobb: 69 21 52 78

Emnebeskrivelse og Pensum

Emnebeskrivelse: <https://www.hiof.no/studier/emner/oss/2020/var/sfb10816.html>

SFB10816 Mikroøkonomi med anvendelser (Vår 2020)

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Trond Arne Borgersen

Undervisningsspråk: Norsk

Litteratur: Litteraturen er gitt som på emneplanen .

Obligatorisk litteratur

Andreassen, Viggo; Ivar Bredeesen og Joachim Thøgersen (2016). Innføring i mikroøkonomi. Cappelen Akademisk Forlag. 2. utgave. Kap. 1-14 (tom 14).

Pensum omfatter også forelesningsmaterieell som publiseres på Canvas

Supplerende litteratur

Andreassen, Viggo; Ivar Bredeesen og Joachim Thøgersen. Innføring i mikroøkonomi- Oppgaver og løsningsforslag. Cappelen Akademisk Forlag. 2. utgave

Riis, Christian og Espen Moen (2012) Moderne mikroøkonomi. Oslo: Gyldendal. Ringstad, Ringstad, Vidar (2002). Mikro- og markedsøkonomi. 5. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Dedekam, Anders (2002). Mikroøkonomi. Bergen: Fagbokforlaget.

Sæter, Arild (2004). Mikro- og markedsøkonomisk analyse. KOLOFON AS.

Pindyck, Robert S., Daniel L., Rubinfeld og Terje Synnestvedt, Introduksjon til Mikroøkonomi, Pearson.

Forelesningstid og Arbeidskrav:

Forelesning: Tirsdag 0915-1200.

Første gang 14. Januar. Siste gang 14. April.

Det gis en obligatorisk oppgave som må bestås for å få gå opp til eksamen. Denne kan besvares i grupper på maksimalt 3.

Semesteroppgaven: Utlevering: 9. Mars . Innlevering 20.Mars.

Det blir annonsert et tidspunkt for gjennomgang av semesteroppgaven.

Treffetid: Møtetidspunkt avtales på e-post i forkant.

Forelesningsplanen er veiledende og endringer kan forekomme.....

Emne:	Litteratur	Uke
Introduksjon. Markeder og prisdannelse. Avgifter	Kap. 3	3
Produksjonsteori	Kap. 4.	4
Inntekts- og kostnadsteori. Produsentenes tilpasning	Kap. 5 og 6	5 og 6
Konsumentteori	Kap. 7.	7
Konsumentenes tilpasning.	Kap.8 + Canvasnotater	8 og 9
Fullkommen konkurranse og den usynlige hånd	Kap. 9	10
Ufullkommen konkurranse og prisdiskriminering	Kap. 10, 11 og 12.	11 og 12
Effektivitet, velferd og markedssvikt	Kap 13.	13 og 14
Spillteori	Kap. 14	16
Repetisjon		16

Løsningsforslag eksamen i Mikroøkonomi med anvendelser våren 2020

Oppgave 1

Oppgave 1 er en standard konsumentteori basert på kapittel 7 og kapittel 8 i læreboka.

- Å utlede konsumentens nyttemaksimerende tilpasning og etterspørselskurven illustreres i boka grafisk i Figur 8.1. Her forventes en grafisk illustrasjon slik som gitt i boka, samt en presentasjon av optimeringsproblemet gitt i 7.12 i boka. Lagrange løsning gir uttelling her.
- Med en multiplikativ nyttefunksjon som denne (Se eksempelvis Regneeksempel 7.2 i boka) finner vi uttrykket for etterspørselsfunksjonene som $X_1 = \frac{R}{2p_1}$ og $X_2 = \frac{R}{2p_2}$. Det gir et nyttemaksimerende forbruksmønster der $X_1 = 1,25$ og $X_2 = 2,5$. Både utregning og generelle uttrykk for etterspørsel forventes.
- Siden de to varene her er uavhengige, se Fig. 8.5, er det ingen effekt på etterspørselen etter ($X_2 = \frac{R}{2p_2}$) når prisen på vare 1 endres. Det gir en krysspriselasitet på null, som kjennetegner uavhengige varer. Etter prisøkningen er $X_1 = 0,83$ og $X_2 = 2,5$. Studenter forventes å resonnerer om ulike krysspriselasiteter og illustrere tilfellet med uavhengige goder grafisk.

Oppgave 2

Oppgave 2 er produksjonsteori på lang sikt, her uttrykt i form av en problemstilling der målet er å maksimere aktivitetsnivå på lang sikt gitt en kostnadsramme.

Figur 5.9 og ligning 5.12 i illustrer løsningen på problemstillingen grafisk og matematisk.

Brukes de to betingelsene som karakteriserer optimum med tallene i oppgaven har vi en kostnadsramme som er lik $20 = 5N + 5K$ mens $MTSB = \frac{w}{r}$ gir $\frac{K}{N} = 1$. I Optimum bruker kaffebaren like mye arbeidskraft som realkapital ($K=N$). Substitueres likevektsbetingelsen ($K=N$) inn i kostnadsrammen får vi at $N=2$. Det gir også at $K=2$.

Setter vi inn for N og K i produktfunksjonen får vi en produsert mengde som er slik at $X = 5 \cdot 2 \cdot 2 = 20$. Bedriften produserer altså 20 kopper kaffe med 2 enheter av begge innsatsfaktorer.

Oppgave 3

Fullkommen konkurranse (FK) og avgifter i FK modellen er beskrevet i boka i kapittel 3 og i kapittel 9.

Figurene 9.8 og 9.13 i boka, er nyttige i analysen av velferdseffektene av en avgift.

- FK likevekten med våre tall er en omsatt mengde på 45 og en pris på 55 kr per enhet. Dette finner vi ved å sette tilbud lik etterspørsel, og så sette likevektsmengden inn i tilbuds- eller etterspørselsfunksjonen.
- I velferdsanalyser brukes FK som benchmark.

Vi har i FK at konsumentoverskudd og produsentoverskudd er at

$$KO = \frac{(100 - 55)45}{2} = 1012,50$$

$$PO = \frac{(55-10)45}{2} = 1012,50$$

I FK er således det samfunnsøkonomiske overskudd (SO) summen av disse, slik at $SO = PO + KO = 2025$.

Når det legges en avgift på 5 kr per enhet på omsetningen, blir avgiftsløsningen $X = 42,5$, der konsumentprisen blir $P^K = 100 - X = 100 - 42,5 = 57,50$ kr. Når Konsumentene betaler kr 57,50 per enhet X og staten tar inn 5 kr per enhet, blir $P^P = 52,50$ kr. Her betaler konsumentene og produsentene halvparten av avgiften hver.

I avgifts løsningen er:

$$KO = \frac{(100-57,5)42,50}{2} = 903,12$$

$$PO = \frac{(52,50-10)42,50}{2} = 903,12$$

Statens avgiftsinntekt: $AI = 5 \cdot 42,50 = 212,50$

Samfunnsøkonomisk Overskudd ($SO = KO + PO + AI$) = 2018,75

Effektivitetstapet ved en stykkavgift på 5 kr er da $SO^{FK} - SO^A = 6,25$ kr.

Sensorveiledning emnet Mikroøkonomi med anvendelser (SFB10816)

Sensorveiledningen skal sikre en faglig forsvarlig og upartisk vurdering. Det bør derfor blant annet sikre at sensor har innsikt i hva som har vært fokus i undervisningen, og at sensor er kjent med hvilke deler av emnets innhold og undervisning som er særlig relevant for vurderingen. Ved klage på vurdering har sensorveiledningen en særlig viktig funksjon: den skal bidra til at klagesensor så langt mulig har samme informasjonsgrunnlag som første sensor.

Emnekode: SFB10816

Tittel: Mikroøkonomi

Semester: 4

Læringsutbytte for emnet:

Emnebeskrivelse med beskrivelse av læringsutbytte følger vedlagt (se vedlegg 2).

Pensum/litteraturliste:

Forelesningsplan med obligatorisk pensum følger vedlagt (se vedlegg 3).

Undervisning:

Framdriftsplan i emnet følger vedlagt på forelesningsplanen (se vedlegg 3).

I dette temaet i undervisningen er det tradisjonell undervisning med oppgaveløsning i klasserom. Fra og med 12.mars når Høgskolen stengte, er undervisning gitt digitalt.

Forventning til besvarelsene:

Se løsningsforslag for svar på de spesifikke oppgavene.

Bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at kandidaten har bred faglig kunnskap innen hele emnet, og god kunnskap innen de mest sentrale områdene. Bruken av fagterminologi er tilfredsstillende og besvarelsen/presentasjonen er klar og presis. Kandidaten viser også god faglig vurderingsevne og selvstendighet. Hvis laboratoriearbeid, feltarbeid og lignende inngår i eksamenen, må kandidatens tekniske ferdigheter være tilstrekkelig til å kunne gjennomføre slike oppgaver på en selvstendig og sikker måte.

Kravet om bred kunnskap i emnet betyr at det ikke kan være store kunnskapshull innen pensum. Manglende eller utilfredsstillende besvarelse av enkelte oppgaver kan derfor ikke kompenseres ved svært god besvarelse av andre. Oppgavene kan likevel vektet ulikt under vurderingen, avhengig av hvor sentrale de er for emnet.

Ikke bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at kandidaten har mangelfull kunnskap innen sentrale områder av pensum, eller betydelige kunnskapshull i mer perifere temaer. Kandidaten har ikke tilstrekkelig faglig kunnskap, metodiske ferdigheter eller generell kompetanse til å kunne anvende det oppnådde læringsutbyttet fra emnet på en selvstendig måte.

Vedlegg til sensorveiledning (legges ved av administrativt ansvarlig):

1. Oppgavesett
2. Emnebeskrivelse med pensum/litteraturliste
3. Forelesningsplan og/eller timeplan for undervisningen
4. Løsningsforslag